

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/95/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616206656
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yveta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5616206656.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvety Dzugasovej, sudcov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Y. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. R., V. X. D. XXXX/X, o zaplatenie 10.293,47 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 5Csp/27/2016-49 zo dňa 07.02.2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 5Csp/27/2016-49 zo dňa 07. februára 2017, vo výroku, ktorým zamietol žalobu v časti uplatnených úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 246,94 Eur od 10.09.2016 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania, p o t v r d z u j e .

Žalovaný nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

V nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi nezaplatenú istinu vo výške 10.293,47 Eur, úrok vo výške 246,94 Eur, úroky z omeškania vo výške 4,06 Eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 10.293,47 Eur od 10.09.2016 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Citujúc ust. § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 261 ods. 3 písm. d/, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. d/, § 25a ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 10c, § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. konštatoval na základe vykonaného dokazovania, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 07.10.2014 zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 11.600,00 Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 120 mesačných anuitných splátkach, splatných v 25. deň kalendárneho mesiaca vo výške 140,48 Eur. Zmluva bola uzatvorená medzi dodávateľom a spotrebiteľom, preto sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú. Zmluva obsahovala všetky zákonom stanovené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalovaný si svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas nesplnil, preto ho žalobca výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 30.08.2016 vyzval uhradiť celý dlh vo výške 10.603,76 Eur s príslušenstvom, najneskôr do 09.09.2016. Povinnosťou dlžníka zo zmluvy o úvere je vrátiť poskytnutý úver a zaplatiť dojednaný úrok. Ku dňu zosplatenia bola nezaplatená istina 10.293,47 Eur a úroky 246,94 Eur. Na tieto čiastky vznikol žalobcovi právny nárok, preto ich súd žalobcovi priznal. Žalovaný sa dostal s plnením svojho peňažného záväzku voči žalobcovi do omeškania, preto žalobcovi vzniklo právo na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 4,06 Eur, ktoré žalobca uplatnil zo splátok splatných od 26.05.2015 do 30.08.2016 a ktoré

neboli zaplatené včas, resp. v dohodnutej výške. Žalobcovi vzniklo právo na úrok z omeškania aj z istiny úveru po jeho zosplatnení. Úver sa stal splatný 09.09.2016, na základe vyhlásenej mimoriadnej splatnosti úveru žalobcom listom zo dňa 30.08.2016. V tomto liste žalobca poskytol žalovanému lehotu na zaplataenie celého dlhu do 09.09.2016, preto od 10.09.2016 sa žalovaný dostal s plnením svojho peňažného záväzku do omeškania. Výšku úrokov žalobca uplatnil v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, a preto súd priznal žalobcovi úrok z omeškania zo súdom priznanej istiny 10.293,47 Eur. Vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 246,94 Eur súd žalobu zamietol, nakoľko žalobca si uplatnil úroky z omeškania aj z úrokov, pričom Obchodný ani Občiansky zákonník neumožňujú priznať príslušenstvo z príslušenstva, teda úroky z úrokov.

3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP).

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to v časti, ktorou súd zamietol žalobu vo vzťahu k uplatneným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 246,94 Eur od 10.09.2016 do zaplataenia. Nestotožnil sa s argumentáciou súdu prvej inštancie, ktorý dôvodil, že tento úrok z omeškania nemohol súd žalobcovi priznať, nakoľko Obchodný ani Občiansky zákonník neumožňujú priznať príslušenstvo z príslušenstva, teda úroky z úrokov. V uvedenej súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.03.2008 sp.zn. 4Cob/62/2007. Dal do pozornosti, že zmluvné úroky boli vyčíslené pevnou sumou ako zmluvný úrok naakumulovaný z istiny do dňa zosplatnenia a tento sa ďalej nenavýšuje. Práve z tohto dôvodu nejde podľa žalobcu o rozpor so zásadou anatocizmu, ktorá má zamedziť neodôvodnenému navýšovaniu nárokov veriteľov. Odvolateľ mal za to, že požadovaný nárok na úroky z omeškania zo zmluvných úrokov sú nárokom, ktorý predpokladá citovaný judikát, resp. vykladané ust. § 497 Obchodného zákonníka, pretože žiadne zákonné ustanovenie tento nárok svojim znením nespochybňuje. Ďalej uviedol, že z ust. § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Uvedené potvrdzuje aj ust. § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Úroky z omeškania teda treba vnímať ako sankciu za omeškание s plnením celého nároku veriteľa, teda požičanej istiny a aj zmluvných úrokov, nakoľko do omeškania sa dlžník dostane, ak neplní riadne a včas. Splácanie úveru bolo dohodnuté v anuitných splátkach, teda v rovnomerných splátkach zahŕňajúcich splácanie príslušnej časti istiny i úroku mesačne vždy v termíne splatnosti uvedenom v zmluve. V prípade, že dlžník neuhradí splátku v dohodnutej výške a v dohodnutom termíne splatnosti, ocitá sa v omeškani, pričom omeškание je sankcionované povinnosťou platiť úrok z omeškania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť a uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 5 % z nezaplatených úrokov vo výške 246,94 Eur od 10.09.2016 do zaplataenia. Zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške uhradeného súdneho poplatku za podanie odvolania.

5. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie v napadnutej časti zamietajúceho výroku a v závislom výroku o trovách konania v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne. V nenapadnutom výroku ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

7. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené vo vzťahu k napadnutej časti rozhodnutia a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

8. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolacie námietky žalobcu formulované v podanom opravnom prostriedku, pričom sa v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami okresného súdu.

9. Žiada sa uviesť, že v danom prípade odvodzoval žalobca uplatnený nárok zo Zmluvy o úvere č. 000000000160782 (ďalej len „zmluva“) zo dňa 07.10.2014, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 11.600,00 Eur. Účastníci si dohodli fixnú úrokovú sadzbu 7,9 % p.a., ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) 9,62 %, celkovú čiastku, ktorú musí klient zaplatiť je 17.437,60 Eur, priemernú hodnotu RPMN 10,86 %, úrok z omeškania 5 % ročne. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v 120 pravidelných mesačných anuitných splátkach vo výške 140,48 Eur, splatných 25. dňa v kalendárnom mesiaci. Termín splatnosti prvej splátky dňa 27.10.2014, splatnosť úveru 25.09.2024. Výzvou zo dňa 30.08.2016 na predčasné splatenie úveru bol žalovaný vyzvaný uhradiť celý dlh vo výške 10.603,76 Eur s príslušenstvom, najneskôr do 09.09.2016. Žalobca v žalobe tvrdil, že ku dňu predčasného zosplatenia, dňa 30.08.2016, predstavovala pohľadávka žalobcu sumu 10.603,76 Eur a pozostávala z - istiny poskytnutého úveru vo výške 10.293,47 Eur - žalovanému bol na základe zmluvy poskytnutý úver vo výške 11.600,00 Eur, do dňa zosplatenia uhradil žalovaný na istinu sumu 1.306,53 Eur, na základe čoho dlžná istina ku dňu zosplatenia predstavovala sumu 10.293,47 Eur; - úrokov 246,94 Eur, ktoré predstavujú dohodnutý úrok v zmysle zmluvy do predčasného zosplatenia; - úrokov z omeškania 3,35 Eur, poplatkov 60,00 Eur, ktoré si však žalobca neuplatňoval.

10. Okresný súd nárok žalobcu nepovažoval za dôvodný v časti nároku na úrok z omeškania z vyčísleného úroku vo výške 246,94 Eur s poukazom na to, že veriteľ nemá právo nárokovať si voči dlžníkovi príslušenstvo z príslušenstva, teda úroky z omeškania z dohodnutých úrokov, pretože Občiansky ani Obchodný zákonník to neumožňujú.

11. Problematikou zákonného príslušenstva z príslušenstva pohľadávky sa zaoberal Veľký senát Obchodného kolégia Najvyššieho súdu ČR vo svojom rozhodnutí 35Obo/101/2002 zo dňa 24.03.20014. Keďže právna úprava, z ktorej vychádzal, je obsahovo zhodná so slovenskou úpravou, odvolací súd pri posudzovaní prejednáwanej veci vychádzal z jeho právnych záverov, v zmysle ktorých podľa štandardného výkladu podaného súdnou praxou definícia príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú teda podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky, ktorú sa v zmysle tohto ustanovenia a v náväznosti na definíciu záväzkového vzťahu v § 488 Občianskeho zákonníka rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká (končí) aj akcesorický záväzok úrokový; pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že dlžník včas nespláti úroky z istiny, dostáva sa do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania z dojednaných úrokov) potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Ak sa teda rozumie pohľadávkou v zmysle úpravy obsiahnutej v ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka istina (plnenie z hlavného peňažného záväzku), potom nemôže nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky plynúť aj z dikcie ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Názor, že možno priznať úrok z omeškania z príslušenstva pohľadávky, odôvodnený len úpravou obsiahnutou v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka by totiž bez väzby na ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka viedol k záveru, že takto priznané príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novo vzniknutou samostatnou pohľadávkou. Úprava obsiahnutá v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako úprava všeobecná vo vzťahu ku všetkým občiansko-právnym záväzkom, pomenováva príslušenstvo, ktoré možno pri omeškaní s plnením peňažného dlhu (s plnením hlavného peňažného záväzku) žiadať vedľa istiny. Najvyšší súd ČR mal tiež za to, že dikcia § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, čo do slovného spojenia „peňažný záväzok“ oporou pre iný výklad riešeného problému nie je. Rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR vo svojich dôvodoch cituje diela, ktoré sa taktiež prikláňajú k názoru, že dojednané úroky sa nestávajú súčasťou istiny, a preto sa ďalej neúročia.

12. Pokiaľ okresný súd svoje závery založil na úvahe, podľa ktorej zákon (Občiansky zákonník, ani Obchodný zákonník) neumožňuje priznať príslušenstvo z príslušenstva, teda úroky z úrokov, je jeho právne posúdenie vecne správne, z ktorého dôvodu odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

13. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania.

14. Vo zvyšnej časti nenapadnutej odvolaním zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovanému ako úspešnej procesnej strane nepriznal nárok na ich náhradu. Z obsahu spisového materiálu totiž vyplýva, že žalovanému v aktuálnom odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

16. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 za, 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému

rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).